

D A C I A

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefoane:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Sefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. N. ILIEȘIU

INTRE "ETNIC" ȘI "ISTORIC"

Marele bărbat de stat Bismarck spunea, că popoarele trebuie să trăiască, să poată respira și mișca liber.

Dacă am adevca această frază la zilele noastre, am zice că popoarele ca să poată trăi, au nevoie de „spații vitale”.

Cu alte cuvinte, elementul „economic” prevalează în fața tuturor considerațiilor de altă natură.

Pe la sfârșitul secolului al 18-lea, Maria Tereza, dar îndeosebi Iosif al 2-lea, au început o puternică acțiune de germanizare printre popoarele fostului imperiu habsburgic. Rezultatele acestei acțiuni nu au întârziat prea mult, deoarece cei asupriți trezindu-se la conștiința lor națională, și-au pretins drepturile de autodeterminare pe baza principiului naționalităților.

Pe lângă considerațiile de ordin „economic” iată dar un nou element, cel „etnic”, care vine să rezolve anumite stări în bătrâna noastră Europă.

Principiul naționalităților sau „etnic” înseamnă dreptul popoarelor de a se uni liber și a duce o viață independentă. Tratatul de pace, încheiat la sfârșitul războiului mondial, se bazează pe acest principiu.

În contrast cu cele două principii, cel „etnic” și cel „economic”, vecinii noștri Maghiari, au și ei anumite revendicări față de neamurile cari îi inconjoară. Dar fiindcă aceste pretențiuni nu au nici un temel real, adică, din punct de vedere „economic” nu și pot echilibra nici măcar gospodăria lor internă, dar să mai aibe nevoie de „spații vitale”, și deoarece despre justificări de ordin „etnic” iar nu poate fi vorba, având în vedere că teritoriile vizate, din România, Slovacia, Germania și Jugoslavia sunt locuite în majoritate zdrobitoare de către neamurile respective, au recurs la un supertergiu: Ungaria are drepturi „istorice”! Asta s'ar înțelege cam așa: Cutare șef de trib, strămoș al Maghiarilor de azi, ne având „spațiu vital” în Asia, adică ne având ce să mai prade pe acolo, a dibuit terenul și în altă parte și astfel, a trecut călare, împreună cu oata sa, și prin defileul Carpaților. De aci drepturile Maghiarilor de a stăpâni Carpații și regiunea care îi inconjoară. Un lucru ne surprinde; de ce sunt Maghiarii atât de modești, când ar putea revendica întreaga Italie, știindu-se că Attila, a condus pe Hunii năvălitori până la Roma. Cam tot atâtea drepturi „istorice” ar avea și față de Italiani, ca față de Români.

Prin presă, prin radio, Ungurii au reluat vechea campanie față de România. Cunoaștem tehnica acestei campanii, pentru că de douăzeci de ani se repetă mereu.

Între drepturile „etnice” și „istorice”, lumea va ști să aprecieze valoarea celor adevărate.

Totuși, nu e bine ca vecinii noștri să meargă prea departe cu îndrăzneala. S'ar putea întâmpla, ca într-o zi, să ne pierdem răbdarea...

ROMULUS P. ROȘU

Vineri, seara târziu

S'a încheiat acordul anglo-japonez

Ambasadorul Angliei s'a arătat în aparență conciliant Azi consiliu de miniștri extraordinar la Tokio

Tokio, 22. (Rador.) — Se atribuie o mare importanță întrevederii pe care l. Arita, ministrul de externe al Japoniei, o va avea în cursul zilei de azi cu dl. Craigie, ambasadorul Angliei. Se crede că ambasadorul Mării Britanii va expune limpede punctul de vedere al Angliei, asupra unui număr de chestiuni de care depinde succesul întregii conferințe anglo-japoneze și asupra căruia cei doi oameni de stat s'au găsit în desacord în primele două întrevederi.

În cursul dimineții, un reprezentant al ministerului de externe japonez a comentat declarația făcută de dl. Chamberlain în Camera Comunelor, că politica externă a Angliei nu poate fi influențată direct sau indirect de alte state — „Nu poate fi vorba în nici un caz — a declarat vorbitorul — ca Japonia să

exercite o presiune asupra Angliei, spre a o sili să-și modifice politica externă. Noi recunoaștem influența pe care Marea Britanie și-a asigurat-o în ultimii 100 de ani în Asia Orientală, dar la rândul ei Anglia trebuie să țină seama de noua situație din extremul Orient”.

ACORDUL A FOST ÎNCHEIAT

Tokio, 22. (Rador.) — Hiranuma președintele consiliului de miniștri în urma întrevederii avute Vineri seara cu Arita, ministrul / externelor a decis să convoace pentru Sâmbătă dimineața un consiliu de miniștri în scopul ca acesta să confirme acordul intervenit după cum se spune, între Arita și Craigie.

Din sursă japoneză autorizată se

afirmă că a fost pregătit terenul pentru discutarea chestiunilor de amănunt, aceasta ca o urmare a reglementării în general a chestiunilor ce formează baza problemelor privitoare la chestiunea Tientsin. Aceste chestiuni fiind rezolvate, eriza în care intraseră negocierile dela Tokio, poate fi socotită că fiind acum soluționată. Totuși ambasadorul Mării Britaniei a cerut instrucțiuni guvernului său pentru reglementarea unor chestiuni generale. Acordul încheiat Vineri este opera lui Craigie care s'ar fi arătat conciliant în aparență, conformându-se instrucțiunilor primite dela guvernul său.

Nu se așteaptă nici o lovitură împotriva Orașului Liber

Totusi Danzigul este ocupat militarmente

Imigrațiile ilegale ale evreilor în Palestina sunt susținute de Germania

D. Musanoff a sosit azi la Paris

LONDRA, 22. (Rador). În legătură cu desbaterea chestiunii evrești în Camera Comunelor, ziarul „TIMES” scrie în editorialul său de ieri, că împărțirea Palestinei în provincii autonome evrești și arabe, investite fiecare cu dreptul de control al imigrației, ar putea fi preluțul unei federalizări a popoarelor din Palestina și Siria.

Cu privire la imigrația ilegală, „TIMES” afirmă că, sunt cazuri când imbarcările ilegale de imigranți evrei pentru Palestina, pot fi suspectate ca fiind inspirate de cei mai mari dușmani ai evreilor. Astfel ziarul londonez citează cazul unor vapoare germane care au dus refugiații evrei într'un port din Marea Neagră, i-au transbordat pe vaporul german „Liesel”, navigând sub pavilionul republicii Panama și lăsându-i apoi la Jaffa.

Sunt motive serioase pentru a suspecta dublul motiv al unei asemenea acțiuni: în primul rând puțința de a scăpa de evreii in-

dezirabili, iar în al doilea rând întărirea părerii că guvernul britanic nu respectă promisiunile făcute de Cartea Albă.

DL MUSANOFF LA PARIS

Londra, 22. (Rador). Dl. Musanoff, președintele Camerei bulgare, care a stat câteva zile în capitala Angliei, a părăsit aseară capitala britanică, plecând la Paris.

În capitala Franței dl. Musanoff va avea întrevederi cu dl. Daladier, iar în cursul weekendului va fi oaspele d'ui Herriot.

În cursul șederii sale la Londra, dl. Musanoff a avut importante conversații cu diferite personalități din cercurile oficiale și parlamentare. Dsa s'a văzut cu Lordul Halifax și cu Sir Fredrich Lath Ross, consilierul economic al guvernului englez.

Se știe că dl. Musanoff a căruia călătorie a avut caracter particular, a fost primit și

de Suveranul Angliei, la Palatul Buckingham.

O CONFERINȚA ÎNTRE FUHRER ȘI FÖRSTER

PARIS, 22. (Rador). „Le Journal” scrie că orașul Danzig este el însuși plin de militari, unii din Orașul Liber, alții veniți din Reich. Se construiesc cazărmi, se rechițiționează școli și orașul poate fi considerat ca ocupat militarmente.

„Le Figaro” anunță din Berlin, că Führerul ar fi luat importante hotărâri în cursul conferinței avute la Berchtesgaden cu Förster, șeful național-socialiștilor din Danzig, dar că nici un act de forță nu pare a fi proiectat pentru imediat. O conferință se va întruni la Obersalzberg la sfârșitul unei a frunțașilor național-socialiști din Danzig.

Dela Tribunalul Militar

Condamnată pentru propagandă nepermisă

Timișoara, 22. — Eri s'a judecat un interesant proces a doi gazetari minoritari, cari făceau parte dintr'o organizație politică interzisă și au răspândit clandestin reviste, broșuri și insigne nepermise de organele noastre de Stat. — În urma ascultării martorilor și a cuvântului apărării, Stoss Francisc a fost condamnat la două luni închisoare corecțională și 500 lei cheltuieli de judecată, iar Fraunhofer Ewald la una lună închisoare corecțională și 500 lei cheltuieli de judecată.

— Dezertor condamnat. Grinciac Teodosie soldat din Reg. Grăniceri a fost condamnat la trei luni închisoare corecțională pentru dezertare în țară și risipire de efecte.

— Alți dezertori condamnați. Au fost condamnați pentru dezertare în țară în timp de pace pe un teritoriu în stare de asediu: sergentul Ismail Ion din Arad la patru luni închisoare corecțională, iar soldatul Simeri Alexandru la 6 luni închisoare corecțională.

— Pentru trecerea frauduloasă a frontierei, Iacob Weisz, cetățean german a fost condamnat la 3 luni închisoare corecțională și expulzare.

— Domiciliu forțat. Veizovici Mustafa din Iugoslavia a fost condamnat la 4 luni închisoare corecțională dispunându-i-se și domiciliu forțat, pentru trecerea în mod fraudulos a frontierei.

— Mandat confirmat. Tribunalul Militar a confirmat mandatul de arestare lansat contra lui Aldea Petru pentru părăsirea postului și dezertare în țară pe un teritoriu necunoscut.

Ploi torențiale în jud. Botoșani

Biserica lui Ștefăniță Vodă a fost incendiată de trăznet

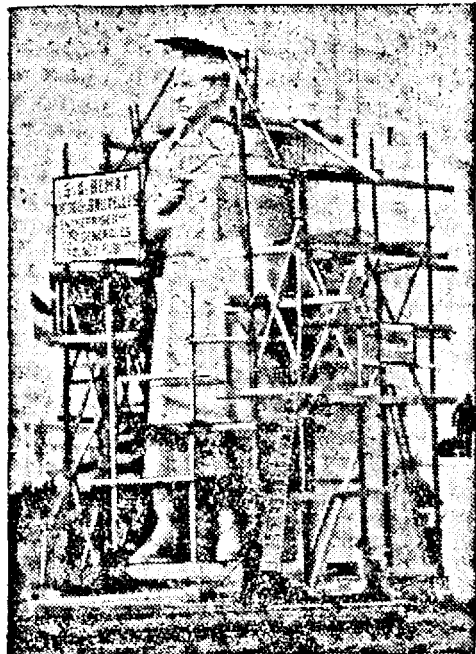
București, 22. (Sir). — De două zile în Moldova, dar în special în jud. Botoșani, s'au deslănțuit violente ploi torențiale, însoțite de averse și descărcări electrice.

În satul Brăteni, din acel județ, biserica lui Ștefăniță Vodă, un monument istoric de rară valoare, a fost incendiată de trăznet, cauzându-i avarii mari.

Inundațiile au acoperit cu apă întinse lanuri de cereale, producând pagube incalculabile.

21 persoane mușcate de un câine turbat

Brăila, 22 (SIR). — În cartierul Lacul Dulce, dintr'o suburbie a Brăilei, un câine turbat a mușcat 21 persoane. Pentru a fi ferite de turbare victimele au fost trimise institutului antirabic din Galați.

Statuia colosală a regelui Albert al Belgiei la intrarea canalului care îi poartă numele, va fi inaugurată zilele acestea.

O inițiativă laudabilă

Studentii români vor practica peste vară în Franța

Paris, 22 (Rador). — D. Leșeanu, președintele Asociației universitare româno-franceze a Acedemiei de Inalte studii Comerciale și Industriale din București, a oferit un mare dejun în onoarea întreprinderilor franceze, care în urma unei laudabile inițiative, au primit să folosească ca stagiați studenți români, în timpul celor două luni de vacanță.

Asociația are drept scop să organizeze schimburi de stagiați studenți francezi și români.

La sfârșitul dejunului d. Leșeanu și a exprimat regretul că mișcările studenților români spre Franța nu-i corespund călătorii tot atât de dese spre România a studenților francezi.

D. Luc, director al învățământului tehnic francez, a făcut apel la industria și comerțului francezi, ca în viitor să deschidă și mai larg întreprinderile lor pentru prietenii și aliații lor, români.

Breasla muncitorilor pielari obține majorarea salariilor pentru angajații dela o fabrică de încălțăminte

TIMIȘOARA, 22. — D. Simion Siket, vicepreședintele breslei muncitorilor pielari, în fruntea unei delegații, s'a prezentat eri la „Prima Bănățeană” fabrică de încălțăminte din localitate, pentru a cere satisfacerea unor dezirabile ale angajaților dela această întreprindere.

Delegația a fost primită de d-nii: Gotthard și Iacobi, directorii fabricii, cari găsimd juste revendicările muncitorilor s'au grăbit să le satisfacă.

Astfel, muncitorilor concentrați, capi de familie, fără deosebire de vechime în serviciu, au convenit să le dea salariul

întreg pe tot timpul concentrării, iar celor necăsătoriți, salariul pe primele 7 zile.

Afară de aceasta, de comun acord s'a convenit ca salariile tuturor muncitorilor, să fie majorate cu 5%.

Remarcăm dovada de înțelegere a greutăților muncitorești din partea conducătorilor acestei fabrici, în vreme ce altele nici dispozițiunile legii nu vor să le respecte.

Deasemeni mai trebuie să remarcăm avantajile organizării muncitorilor în bresle.

Condamnat la 5 zile carceră pentru că în casa lui „face ce vrea”

București, 22 (SIR). — Stelian Vlad, din str. Venerei a fost ridicat pe loc și condus înaintea judecătorei de urgență dela Prefectura pe Poliție a Capitalei, unde după o sumară judecată a fost condamnat la cinci zile încarcerare în are-

tul poliției și la 500 lei amendă, pentru că la ora 2 jum. după amiază a pus aparatul de radio să cânte, turburând liniștea vecinilor, iar la intervenția acestora a pretins că în casa lui poate să facă ce vrea.

Negocierile anglo-poloneze sunt pe cale de a fi terminate

Londra, 22 (Rador). — „Reuter” anunță că negocierile anglo-poloneze au făcut un atât de considerabil progres încât semnarea acordului poate fi așteptată în scurt timp.

Operația cuprinde: 1. un împrumut de 8 milioane lire sterline, destinate reînarmării și cumpărării de material brut, 2. un împrumut de 5 milioane lire sterline, pe care guvernul polonez va fi liber

să-l cheltuiască în alte țări. Acest ultim împrumut va fi supus unor ușoare rezerve, care însă nu vor constitui obstacole în calea utilizării lui.

În legătură cu această operație, guvernul francez va autoriza un împrumut de 6 milioane de franci francezi către Polonia pentru cumpărarea materialului de război necesar.

După cinci ani de cercetări a fost descoperit noul Dalai Lama

Tanceu, 22 (Rador). — Agenția „Central News” anunță că al 14-lea Dalai Lama, astăzi copil în vârstă de 5 ani, a fost descoperit acum câteva zile în orașul sfânt Taersu, la 25 km. sud de localitatea Kokonor.

Această remarcabilă descoperire pune capăt unui interregnum de cinci ani. Se știe că atunci când un Dalai Lama moare, sufletul se reincarnează în persoana unui tânăr copil pe care mai multe lamale desemnate trebuie să-l caute și să-l recunoască.

Noul Dalai Lama a părăsit lamaseria în care se afla îndreptându-se spre Lhasa.

Guvernul chinez a oferit 100.000 dolari pentru această călătorie, pe care noul Dalai Lama o va face în mijlocul unei numeroase escorte.

Anteproiectul de statut al funcționarilor publici în discuție la Timișoara

TIMIȘOARA, 22. O comisie compusă din d-nii Iuliu Ionescu inspector general administrativ, dr. Al. V. Cimponeriu șeful contenciosului întreprinderilor municipale Timișoara, dr. Romulus Miclea delegat al contenciosului ținutului Timiș, Ionașcu șeful administrației locale a ținutului, E. Petrovici șeful serviciului personalului, primpretorii Crăciunescu-Deta și Movilă-Comloș și notarii Lighezan-Ciacova și Popovici-Sân-Nicolaul-mare, se întrunesc Luni 24 crt. la rezidența regală a ținutului Timiș, pentru a discuta anteproiectul de statut al funcționarilor publici.

Comisia această este chemată a-și formula observațiile în legătură cu anteproiectul de statut și a înainta ministerului de interne un proces-verbal, cuprinzând aceste observații.

Generalul Ironside, despre care am publicat ieri un mic articol, la sosirea sa în Varșovia.

DELA O ZILA ALTA

— În insula Corfu și-a serbat ieri, în strictă intimitate, aniversarea nașterii, Regele George al Greciei. Ziarele subliniază cu acest prilej, faptul că sub domnia actualului Rege și sub egida lui, s'a săvârșit opera de reconciliațiune națională.

— Regele George al Angliei a primit ieri după amiază într'o lungă audiență, pe d. Musanoff, președintele Camerei bulgare.

— Un avion de pasageri de pe linia Viena—Zürich, venind dela Viena, din motive necunoscute până în prezent, s'a prăbușit la pământ lângă Iacul Constanța, omorând membrii echipajului și pe cei trei pasageri aflați în avion.

— Din New-York e telegrafiază că peste 500.000 muncitori dela „Workvers Alliance” au declarat greva, în semn de protest contra aplicării noii legi prevăzând licențierea tuturor lucrătorilor cari au muncit mai mult de 8 luni la „Works Progress Administration”.

— Ministerul de comerț francez anunță că acordul german-francez privitor la schimburile de minereuri și de cocs și care a expirat la 30 Iunie, a fost prelunțit pe o nouă perioadă de 6 luni.

— Kinghall, autorul faimoaselor scrisori trimise în Germania, în care atacă regimul hitlerist, a desmintit svonul după care, la cererea ambasadorului englez la Berlin, guvernul britanic i-ar fi cerut să înceteze a mai trimite scrisori în Germania.

— O importantă afacere de trafic de heroină a fost descoperită la Triest. În legătură cu aceasta se adaugă că peste 100 de marinari, făcând parte din echipajele vapoarelor italiene „Vulcania” și „Marco Polo”, au fost arestați.

— Korfanti, unul din membrii partidului democrat creștin polon a fost eliberat ieri din închisoare. Se știe că Korfanti a revenit în Polonia după desmembrarea Cehoslovaciei unde se refugiase pe vremuri.

— Din Madrid se anunță că generalul Franco va vizita Italia în prima săptămână a lunii Septembrie.

— Ziarele engleze anunță că mai mulți ingineri englezi au construit un aparat foarte prețios pentru apărarea antiaeriană. Acest aparat ar fi în stare să repereze poziția unui avion grație zgometului produs de motoare și să îndrepte în mod automat cu mult mai ușor și rapid tirul bateriilor antiaeriene.

S'a închis catedrala ortodoxă din Arad

Arad, 22. — Episcopia Aradului a dispus închiderea bisericii catedrale de acolo, în vederea unor reparațiuni radicale. Pe timpul duratei acestor lucrări, serviciile divine vor avea loc în capela internatului diecezan de fete „Vasile Stroescu”, din str. Eminescu.

VIATA BRESLELOR

Doleanțele muncitorilor dela Uzinele Ferdinand

Problema concediilor de boală ale muncitorilor U.D.R.

Timișoara, 22. — D. Simion Gârboveanu, secretarul breslei metalurgiști și electricieni, a fost zilele trecute la Ferdinand, județul Severin, unde a luat parte la ședința de comitet a secției.

In cadrul acestei ședințe s'a examinat situația muncitorilor dela uzinele Ferdinand. S'au expus mai multe doleanțe ce vor face obiectul unui memoriu care va fi predat direcțiunii uzinelor.

In acest memoriu se va cere reorganizarea „Consumului” în sensul ca acesta să fie aprovizionat cu toate articolele necesare muncitorilor spre a-se ieftini traiul.

Deasemeni se va cere ca concediile, la care au dreptul muncitorii, să se acorde vara, nu iarna cum s'a făcut și se mai face și în prezent, fapt prevăzut de altfel și de lege.

Apoi, achitarea orelor suplimentare, cu adausul de 25%, conform dispozițiilor legii, dispozițiuni cari nu sunt respectate.

Memoriul va conține și alte puncte importante și nu este exclus ca aceste doleanțe să fie satisfăcute, aceasta cu atât mai mult cu cât dl. Furman, directorul uzinelor, a declarat că dorește să fie o cât mai strânsă legătură între breaslă și direcțiune.

CE SE PETRECE LA REȘIȚA?

Dela Ferdinand, dl. secretar Simion Gârboveanu s'a dus la Reșița, unde a luat contact cu conducătorii muncitorilor.

După ce s'au discutat instrucțiunile date de Ministerul Muncii cu privire la aplicarea legii breslelor, s'au examinat câteva din doleanțele și necazurile muncitorilor.

Anume: s'a examinat situația creiată de unele măsuri luate de direcțiunea U. D. R. cu privire la concediile de boală ale muncitorilor. După aceste măsuri, dacă cineva se îmbolnăvește, odată cu foaia de boală i se da și abdicerea.

Măsura aceasta, absolut ilegală, a produs mari nemulțumiri în rândul muncitorilor, cari sunt în serviciul uzinelor din tată în fiu. Ei pentru prima oară că se introduce o asemenea inovație nedreaptă. Din această cauză, muncitorii cari se îmbolnăvesc, se văd siliți a renunța la foaia de boală și a recurge la ajutorul medicilor particulari, tratându-se în ascuns spre a nu fi expuși concedierii. Bineînțeles că în felul acesta, îi costă sume enorme.

Alte două chestiuni discutate, au fost: neplata ajutorului de 50% pentru muncitorii concentrați, așa cum prevăd dispozițiunile ministeriale și problema liceului industrial.

Deasemeni s'a discutat problema aderării fostelor sindicate muncitorești la breaslă.

Despre toate acestea s'a făcut un memoriu care a fost trimis Ministerului Muncii.

S'a decis ca pentru satisfacerea celor arătate mai sus, la nevoie să se convoace o mare adunare a muncitorilor.

ADUNAREA GENERALĂ LA ARAD

Duminecă 23 l. c. secția breslei metalurgiști și electricieni din Arad, își va ține adunarea generală.

Se va expune raportul activității de până acum și se vor discuta modalitățile de organizare a tuturor muncitorilor cari aparțin acestei bresle.

ADUNARE ȘI LA CALAN

Deasemeni Luni 24 l. c., se va ține o adunare și la Calan în legătură cu asigurările sociale, și explicarea legii breslelor.

Muncitorii dela Calan, aparțin Casei asigurărilor sociale Lugoj, iar în cadrul adunării de Luni, ei vor cere să fie trecuți la Deva. Aceasta din cauza marelui distanțe ce o au de făcut până la Lugoj, care este de 137 Km., plus greutatea de merge pe linia Caransebeș, ceea ce face 6 ore de drum. Până la Deva, distanța, este de numai 24 Km.

DELA BREASLA FUNCȚIONARILOR PARTICULARI

Breaslă funcționarilor particulari ne comunică că este în așteptarea convocării comisiei paritare, pentru fixarea orarului de vară la birourile comerciale și industriale.

In ședința dela 16 Iunie, problema aceasta nu s'a putut rezolva din cauză că nu s'a ajuns la un acord între patroni și salariați. Intre timp însă, cea mai mare parte a întreprinderilor și-a dat consimțământul pentru modificarea orarului actual. Deasemeni a dat aviz favorabil pentru aceasta și Camera de industrie și comerț.

Se așteaptă numai ca Inspectoratul Muncii să convoace comisia paritară.

FUZIONAREA CELOR DOUA BRESLE DE FUNCȚIONARI PARTICULARI

După cum se știe, în ținutul nostru s'au format două bresle de funcționari particulari, de o parte angajații institutelor bancare în frunte cu dl. Mihail Suciul directorul Băncii Naționale sucursala Timișoara, de alta toți ceilalți funcționari particulari, având ca președinte pe dl. Popovici.

Anteproiectul de lege a breslelor prevede ca directorii de întreprinderi și acționarii să nu mai facă parte din breaslă, deci în acest caz o fuzionare a celor două bresle devine posibilă, ceea ce este și dorința ministerului.

In acest moment se duc tratative pentru fuzionare. T. B.

Un monument amizilor

S'au ridicat monumente oamenilor politici generalilor, poezilor, chiar și câinilor, dar primul monument unu vierze, unei omizi, se ridică în Australia. Se știe că o specie de cactuși importată din America de Sud s'a întins cu o repeziune enormă făcând neproductivi 50 milioane de pământ bun. După ce s'au cheltuit milioane de lire sterline cu diferite încercări, cineva a propus o omidă, care după ce a fost crescută în sere speciale cu suțele de mui a fost transplantată pe cactuși. Deja după scurt timp cactușii au în ceput să se usuce. Sămânța distrusă și astfel posibilitatea de înmulțire exclusă. Guvernul recunoscător a hotărât ridicarea unui impozant monument acestor micii distrugători, cărora le-a reușit ceea ce nu îi reușise omului cu toate mașinile sale.

Mare asortiment de prima calitate în

Rame și Blondelle

cu prețuri reduse la firma

„A U R A”

Timișoara 1, Str. Eminescu 5 (Casa Scherfer)

Detalii senzationale asupra victimelor dela Liège

— Straniile descoperiri ale justiției —

Ziarele belgiene dau amănunte extraordinare de interesante privitoare la trecutul farmacistului Péigneux din Liège, bănuț că și-ar fi ucis prin otrăvire, la scurte intervale, întâi pe soacră, apoi soacră, soția, cumnata și la urmă și logodnica.

Reproducem după marele cotidian „Le Peuple” din Bruxelles rezultatele de până acum ale anchetei justiției belgiene.

TRECUTUL INCULPATULUI

Cu toate că după 24 ore de interogatoriu Péigneux neagă cu înverșunare, au ieșit la iveală o mulțime de fapte tulburi din trecutul său ce au dat naștere la numeroase presupțiuni asupra cărora poliția judiciară caută să arunce lumină.

„Este momentul să ne întrebăm dacă nu ne găsim în fața unei noi afaceri Becker. Intr'adevăr ceea ce este sigur, este moartea unui mare număr de membri din familia și din anturajul lui Péigneux. In mai puțin de 6 ani, au decedat 5 din familie. Și nici nu s'ar putea spune cu certitudine că funebra listă s'a închis.

ANUL 1931

In cursul anului 1931, Félicien Péigneux, tânăr farmacist, născut la Marchin în 1906, intră în serviciul laboratorului din Hémalle-Haut al farmaciștilor. Face cunoștința unei colege, Germaine Pholien, căsătorită Walthery, pe atunci în vârstă de 35 ani. Germaine Walthery, era pe vremea aceea pe punctul de a desface căsătoria, de oarece nu mai putea trăi cu soțul său, un bețiv notoriu. Curând, un duios sentiment încolții în inima ei pentru tânărul coleg. Au făcut frumoase planuri de viitor. Și de îndată ce divorțul a rupt ultimile legături legale ce o încătușau de soțul său, în Decembrie 1932, Germaine Pholien se recăsătorește cu Félicien Péigneux.

Noul menaj s'a instalat în apropierea laboratorului, Șoseaua Wilson, 171. După spusele vecinilor, se pare că s'au înțeles foarte bine.

UN MORT

Câteva luni după căsătorie, tatăl ei, un bătrân de vreo 70 de ani, vine să stea la copii. Părea voinic, sănătos. Totuși în 1933, muri aproape subit după câteva

zile de boală. Medicul diagnostică un atac de inimă. Și viața continuă apoi să se scurgă liniștită în menajul Péigneux.

AL DOILEA DECES

Pe la sfârșitul anului 1937, un șef de gară în retragere M. Dobrée, de 66 de ani, ia pensiupe la soția Péigneux. Șase luni mai târziu, în Iunie 1938, moare subit... în urma unei afecțiuni cardiace.

MOARE D-NA PÉIGNEUX

In Noembrie 1938, veni rândul d-nei Péigneux. După trei zile de boală, fu secerată de coasa morții. Medicul și de astă dată constată o afecțiune la inimă.

Notăm că pentru fiecare din bolnavii săi, Péigneux a chemat alt doctor.

AL 4-LEA DECES

15 zile mai târziu, M. Roquet, care se căsătorise cu sora lui Péigneux și locuia în împrejurimile orașului, muri de asemenea subit, tot în urma unui atac de inimă. Gura lumii pretindea că M. Roquet nu se înțelegea de fel cu soția. Aceasta o spunem numai ca titlu de curiozitate.

MOARTEA MADELEINEI KEVERS

In sfârșit, acum câteva zile, Madeleine Kevers moare în câteva ore în împrejurări suspecte și atât de stranii, încât medicul orașului, dr. Bolette refuză înhumarea și reclamă o autopsie.

SĂ FI FOST TOATE ACESTEA PENTRU BANI?

Intre împrejurările atât de bizare, care învălesc fiecare din aceste decese cu un văl misterios, ceea ce face pe anchetatori să creadă în vinovăția lui Péigneux, este interesul pentru bani. Intr'adevăr, dupăcum am relatat, d-na Péigneux contractase în favoarea lui, o asigurare de 100.000 franci, pe care el a încasat-o.

Afară de acestea, a mai moștenit 3 case de o importanță oarecare.

De altă parte, a convins pe Madelaine să subscrie o însemnată sumă de bani în favoarea lui.

Această afacere a impresionat profund toată lumea din Flémalle-Haute, unde Péigneux, înainte de a fi părăsit comuna, era foarte cunoscut.

Ocrotirea mamelor și copiilor la fabrica de tutun din Timișoara

Timișoara, 20. — Sunt ani de zile de când d. ing. Dion Mardan, nu este numai directorul fabricii de tutun din localitate, ci și părintele ocrotitor al angajaților dela această întreprindere autonomă. Astfel, sunt îndejuns de cunoscute așezămintele de asistență socială pe care d. ing. Dion Mardan le-a creiat pe lângă fabrica ce o conduce. Deasemeni banca cooperativă prin care s'a dat posibilitatea unui mare număr de muncitori, capi de familie, de a-și avea casele lor proprii în acest oraș.

Grija cea mai deosebită a arătat-o însă ocrotirii mamelor și copiilor, pentru aceștia din urmă a înființat și azil și școală primară, astfel ca să poată rămâne aproape de părinți.

In această direcție, d-sa nu s'a mulțumit numai cu azilul de zi și cu școala primară. A mers mai departe, înființând o colonie de vară, la Zăguzeni, în județul Severin, unde acum a trimis un număr de 90 copii, băieți și fete dela școala primară a C. A. M.-ului spre a-se recreia și a-și reîmprospăta forțele.

Copiii vor sta acolo 30 zile, sub conducerea a două învățătoare, din care amintim pe d-na inv. Maria Iliuță, care este și comandantă străjeră. In colonie, copiii au toată întreținerea din partea fabricii.

In afară de cei 50 copii, un număr de 30 lucrători și lucrătoare, vor fi trimiși spre a-se odihni și a-și căuta sănătatea, o parte la Băile herculane și alta, cei cari suferă de reumatism, la Poiana Mărului. Aceștia, pe lângă ce au concedii cu plată, mai primesc și un ajutor de câte 3000 lei fiecare.

Iată o acțiune pe cât de socială, pe atât de pilduitoare.

Teodor Baboș.

Citiți ziarul
„DACIA”

In lumina cifrelor

Revizionismul altora și reforma agrară a noastră

O mare operă de dreptate socială

de Traian Birăescu

Revizionismul, de și a înregistrat succese, sau tocmai de aceea, e în plin declin. A încetat de a mai fi un crez al maselor populare maghiare. Dacă nu am ști acest fapt din alte surse, neadevărurile difuzate zilnic pe un glas histeric de către postul de Radio din Budapesta, ar trebui să ne convingă.

Maghiarii în general au început să se convingă, că revizionismul a fost un mijloc și o metodă pentru a prelungi un trecut, care le-a fost fatal. Pentru a deplasa atenția maselor dela interesele și nevoile lor proprii asupra unor obiective străine de ele.

Realizarea la Ungaria a unor teritorii din fosta Ceho-slovacie, — teritorii, unde soldatul-țăran, sugrumat acasă le el de marea proprietate, în locul unor întinse latifundii și neomenoși moșieri, a găsit țărani improprietățiți, țărani maghiari, slovaci și ruteni, fără deosebire de limbă și origine, — a fost edificatoarea în această direcțiune pentru maghiari.

În opinia publică maghiară începe să încoțesească adevărul. Cei mai mulți încep să vadă, că cei ce li asmuți asupra vecinilor lor, cei ce întrețin din sudoarea lor campania revizionistă, nu apără și nu urmăresc interese maghiare propriu zise, ci interesele lor proprii.

Căți sunt aceștia și prin forța economică pe care o dețin ce influență politică determinantă exercită, ne-o demonstrează recensământul agricol din 1930, care ne înfățișază o Ungarie feudală și latifundiară ca și acum 50 de ani în urmă. Evident, c această Ungarie nu poate reprezenta prin structura sa latifundiară, interesele milioanele de țărani desmoșteniți și dacă totuși o face, în afară, comite aceiași mistificare, pe care o comite înăuntrul față de țăranul maghiar prin propaganda revizionistă.

Proporțiile latifundarilor

Dar la acest loc nu ne ocupăm de boala socială, care roade la temelie Ungaria de azi, ci din proporțiile operii de dreptate socială, pe care am realizat-o noi în ținuturile desrobite, independent de originea lor etnică.

Începem cu ținutul Timiș și anume cu jud. Timiș-Torontal, unde în urma politicii habsburgice de colonizare de pe timpul Mariei Teresia și Iosif al II. nici nu a putut să ia avânt regimul feudal, ca în restul Ungariei.

Cu toate acestea cifrele ce urmează sunt elocvente.

Glasul cifrelor.

Am găsit în anul 1919 pe întinderea județului Timiș-Torontal un total de 539 proprietăți agricole cu întindere de peste 100 jughere. Dintre acestea 126 erau moșii de peste 500 jughere și numai restul de 413 între 100—500 jughere. Cum din punctul de vedere al agriculturii raționale și intensive acestea erau utile economiei naționale, ele nu au fost expropriate. Exceptând bine înțeles pe acelea ale absentistilor și optanților. Au fost însă expropriate în parte sau total cele 126 moșii peste 500 jughere, cari se întindeau pe 1/9 din teritoriul agricol al județului.

Marile latifundii.

Din moșiile expropriate 32 erau între 1000—3000 jughere, iar 8 peste 3000 jughere.

Cea mai mare era a contelui Cseko-

nics dela Jimbolla, de 29.522 jughere. Ceașuri întregi mergeau cu un tren vicinal pe moșia acestui latifundiar. Cea mai mare parte a moșiei cade în Torontalul revenit Iugoslaviei.

După cum se știe la noi au fost improprimate moșia deținută de consorțiul Haas și Deutsch, cari țineau sugrumate pe lângă comunele Ecia și Checica dela noi și alte opt comune din Iugoslavia de azi. Întinderea moșiei era de 22.461 jugh. Urma apoi moșia Karácsnyi din Banloc cu 9746 jugh. și baronul și baroneasa D'Hercourt din hotarul comunelor Călacea și Jădani cu un total de 8478 jughere.

Fundațiunea Csávós din comuna Ciavoș deținea apoi 6595 jughere, Principesa de Sant Marco din Vizesdia 4714 jugh. Capit. rom. cath. din Timișoara 4711 jugh. la Șag, rândul marilor latifundiară încheindu-l baronul Nicolics din Radna cu 3079 jughere.

Nereguli la cooperativa „C. B. Brătianu” din Pustiniș

Suma defraudată s'ar ridica la 300.000 lei

TIMIȘOARA, 22. — O comisie în frunte cu d. insp. Ciurescu, șeful Inspectoratului X. al Institutului Național al Cooperăției din Timișoara, face de mai multe zile o anchetă la Cooperativa C. B. Brătianu din comuna Pustiniș.

Cu prilejul acestei anchete s'au descoperit nereguli de peste 100.000 lei în sarcina d-lui inv. N. Savulescu, președintele cooperativei, nereguli despre care sătenii afirmă că ar fi de 300.000 lei. Sumele acestea, ar fi fost încasate de d. N. Savulescu fără chitanțe dela membrii cooperativei, care, după cum se știe, a fost constituită cu scopul de-a cumpăra o parte din mașina surorilor

Lenovay în folosul țărănilor.

Ancheta va mai dura 2—3 zile, după care dosarul cu cele constatate va fi înaintat parchetului.

Deasemeni mai aflăm că d. inv. N. Savulescu, prin faptul că și-a retras capitalul depus ca parte socială, nu mai avea calitatea de membru al cooperativei și deci a funcționat ca președinte în mod ilegal.

În ce privește chestiunea pământului, asupra căruia statul și-a ridicat dreptul de preempțiune, ni se dau asigurări că procesul va fi câștigat de către stat. și cele peste 525 jugăre pământ vor reveni obștei țărănești.

Podul Modosului, pod blestemat...

Ceva despre locul unde se întâmplă lucruri ciudate și unde Bega își înghite victimele

TIMIȘOARA, 22. Căldura ne urmărește neîndurătoare și sufocantă peste tot. Fiecare caută o oază de răcoare, un loc de evadare, ferit de razele cari își pătrund în piele ca niște sulți aprinse de foc.

Strandurile cunosc o afluență de cetățeni ne mai întâlnită. Dar nu toți își pot îngădui luxul de a plăti un bilet de strand, care întâmplător e mai scump ca 'n alți ani. Și atunci, lumea nevoiașă improvizează stranduri fără cabine, fără bufet și alte asemenea lucruri.

Iarba verde de pe malurile Begheului se împetritează de varietatea culorilor hainelor pe care le etalează într'un șir nesfârșit, cei cari vor să se răcoarească... gratuit.

Un astfel de loc, pe care afluența populației umile l-a transformat într'un adevărat strand, este podul Modosului, așezat la o distanță apropiată de Timișoara.

PODUL BLESTEMAT...

Dar acest loc de recreație populară are o faimă sinistră.

An de an, Bega face în fiecare vară zeci de victime. Tineri, bătrâni, copii își găsesc locul de veșnică odihnă în apele reci ale Begheului. O mișcare imprudentă și alunece în fainoasele vârtejuri de apă, cari — după credința populară — te îmbrățișează și nu-ți mai dau drumul decât atunci când sufletul s'a despărțit de trup.

Uneori, apele te poartă pe unda lor, umflat, vântat și desfigurat, până vreun pescuitor de cadavre infixe cangea în tine și te scoate la mal. Alteori însă, ele te îngroapă pentru veșnicie în adâncul lor.

Accidente primejdioase, crime înflătoare și alte întâmplări ciudate, s'au petrecut sub ochii fără filință ai acestui pod, întregindu-i lugubra faimă.

INCA UNUL...

... Și ori seară, tot pe aci, Bega a făcut o nouă victimă. Un muncitor tânăr, Ioan Gartner, doar de 28 ani, a reușit să-și răco-

rească trupul asudat de munca istovitoare de-o zi și plin de fumingina. Apele l-au înghițit și casa lui din str. Cloșca 6, nu va mai primi decât un trup urât și fără viață, sau poate nici atâta.

Podul Modosului rânjește hidos, iar scheletul lui își duce blestemul în vreme urmărind pe luciul apei cadavru rătăcitor al unui tânăr...

GRUIA FLORUȚIU

Apel

către domnii prefeți, pretori, primari, notari și secretari comunali de pe teritoriul Ținutului Timiș

La 20 Iulie a. c. a apărut la Timișoara primul număr al marelui cotidian „DACIA”, ziarul „Astei Bănățene”, așteptat — credem, — cu nerăbdare, de întreaga lume românească din această parte a țării.

Ziarul va apare în 8 și 12 pagini, la ora 6 dimineața, a-lucând cele mai proaspete știri și evenimente din țară și din strălănătate, înaintea tuturor celorlalte ziare din țară. Va fi redactat de un mănunchi de gazetari cunoscuți, având colaborarea celor mai buni publiciști și corespondenți din Timișoara, Arad, Lugoj, Deva, Oravița, Hașeg, Petroșeni, Reșița, Caransebeș și din alte centre urbane și rurale ale Ținutului.

Suntem încredințați că și Dvoastră apreciați importanța deosebită și rolul însemnat, pe care îl îndeplinește un organ de afirmare românească la granițele apusene ale țării și nu veți precupeți sprijinul moral și material ce Vi s-ar cere la susținerea lui.

Vă rugăm, indeosebi, să binevoiti a lua măsuri, ca apariția cotidianului „Dacia” să se aducă la cunoștința nu numai a organelor și instituțiilor în subordine, datore moralicește și ele a-și oferi concursul la difuzarea și sprijinirea lui, ci și a instituțiilor și întreprinderilor particulare și a tuturor cetățenilor, solicitându-le și accesora cel mai larg concurs.

Cum ziarul „Dacia”, unicul cotidian românesc de mari proporții în această parte a țării, va fi citit în toate orașele și satele Ținutului, atât autoritățile, cât și particularii vor avea cel mai mare interes să-și insereze publicațiunile în coloanele „Daciei”.

Deasemeni Vă rugăm ca, ori de câte ori se petrec în localitatea Dvoastră evenimente mai importante sau orice alte întâmplări cari pot interesa publicul cetitor, să binevoiti a le comunica imediat corespondentului ziarului, iar în lipsa acestuia, direct redacției din Timișoara, printr'o carte postală sau chiar prin telefon (cu taxa inversă), dacă găsiți că e cazul.

Veți servi prin aceasta nu numai interesele ziarului, ci și marele public cititor, în slujba căruia Vă rugăm să binevoiti a Vă considera angajat, ca slujbaş al Statului, ca membru al „Astrei” și al „Serviciului Social”, și mai ales, ca bun român și patriot.

Rezident Regal: Dr. Alex. MARTA

Citiți ziarul „DACIA”

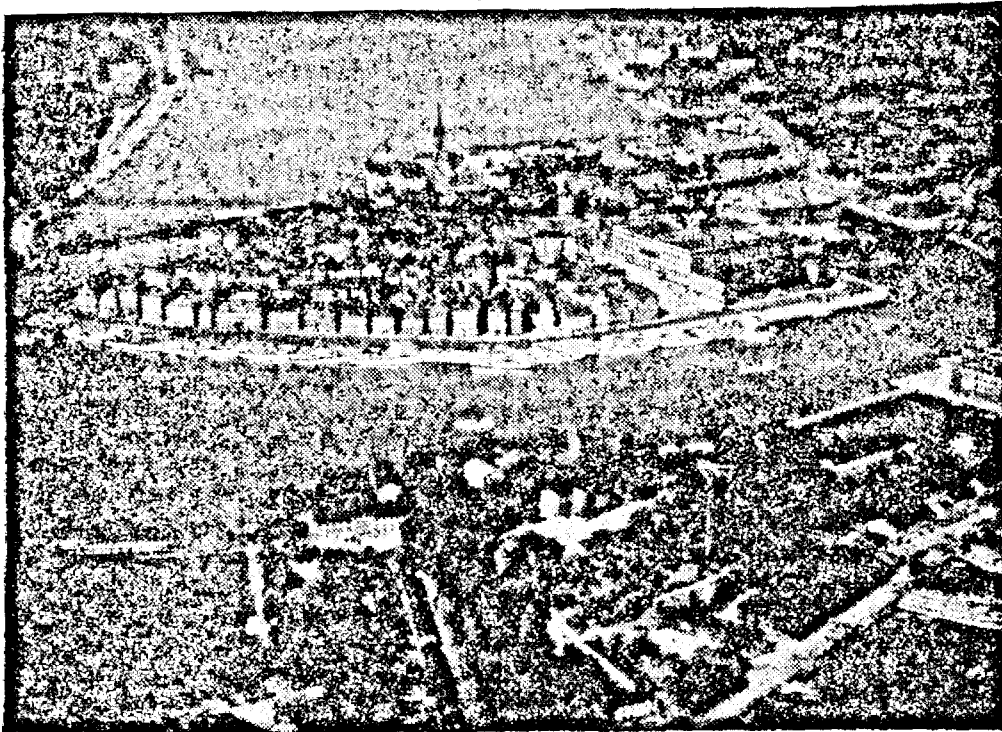
LUMEA IN IMAGINI

In vederea războiului chimic

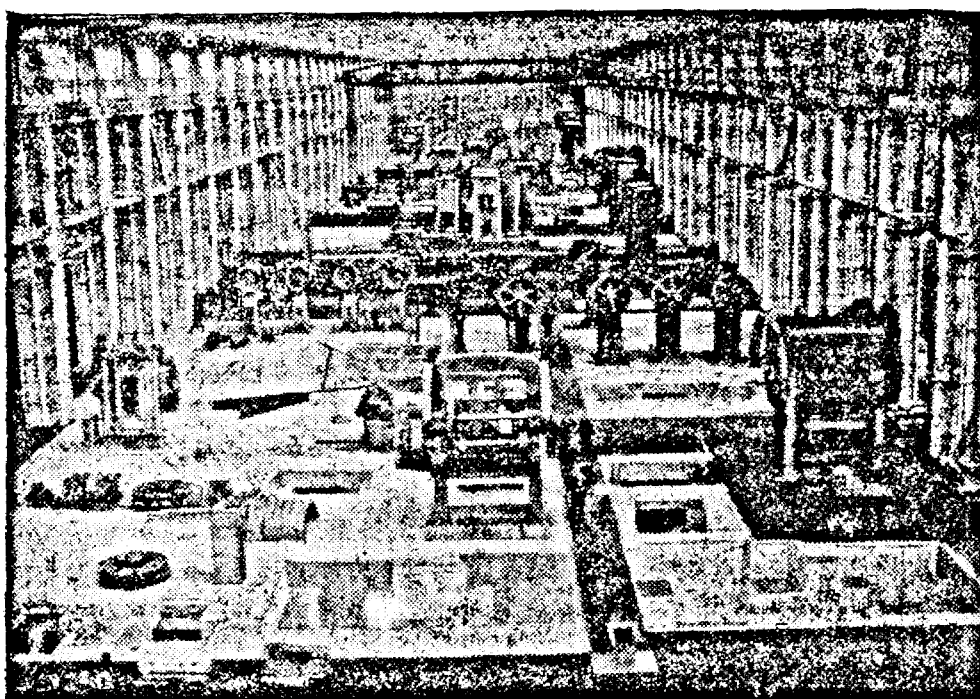
Armata americană face manevre cu aruncă toare de gaze, cu toate că această armă este interzisă de convențiunile internaționale în vigoare. Trupele cari folosesc aparatele au un echipament special apropiat.

Stockholm — Veneția Nordului

„Veneția Nordului” a fost numit orașul Stockholm, capitala Suediei construită pe insule numeroase. Celebru Palat Regal, o ca pod operă arhitectonică, se zărește în dreapta fotografiei noastre luate dintr'un avion.

Fabrica automobilului popular german

Fabrica întemeiată în Germania aume pentru construirea unui automobil popular, la îndemâna tuturor pungilor, este pe terminat. Iată un atelier de presă din care la sfârșitul anului vor ieși primele caroserii.

Organele fiscale din Timișoara au luat:

Măsurî în vederea valorificării produselor de vin, rachiu de tescovină și rachiu de drojdie din noua recoltă

În baza legii din 1 Aprilie 1939, publicată în Monitorul Oficial No. 78/1939, Ministerul de finanțe a luat dispoziția ca taxele de consumație după noua recoltă de vin, rachiu de drojdie și rachiu de tescovină să se facă fără de nici un fel de formalități din partea organelor fiscale.

În loc de taxele de consumație de până acuma, conform amintitei legi viticultorii vor plăti o sumă globală de 3000 lei după hectarul de vie. Suma aceasta, cu alte cuvinte, înlocuiește taxa de consumație care s'a fixat și s'a perceput cu destule formalități în trecut.

În baza legii din 1 Aprilie 1939, publicată în Monitorul Oficial No. 78/1939, Ministerul de finanțe aduce la cunoștință că viticultorii au fost obligați să facă declarații până la data de 10 Iulie despre suprafețele cultivate cu produse ce cad sub prevederile acestei măsuri. Cei ce nu au făcut aceste declarații, ori au făcut declarații false, vor fi urmăriți conform legii.

Pentru orânduirea noului impozit, în județul Timiș-Torontal s'au format zece co-

misi, funcționând în felul următor:

Comisia No. 1 pentru orașul Timișoara, percepția Fratelia și percepția Giulvăz.

Comisia No. 2 pentru percepția Săn-Nicolau-Mare.

Comisia No. 3 pentru percepțiile Periam și Biled.

Comisia No. 4 pentru percepția Vinga.

Comisia No. 5 pentru percepția Lipova.

Comisia No. 6 pentru percepțiile Recaş și Belinț.

Comisia No. 7 pentru percepția Buziaș.

Comisia No. 8 pentru percepțiile Ciacova și Deta.

Comisia No. 9 pentru percepția Jimbolia.

Comisia No. 10 pentru percepția Gătaia.

Lucrările acestor comisii încep la data de 24 Iulie.

Comisiile se compun din controlorii delegați de administrația financiară de Indirecte, din câte un delegat (viticultor) al Camerei de agricultură și din câte un secretar delegat de administrația financiară de încasări și plăți.

Interesantă speță la Curtea Locală Administrativă

Timișoara, 21. — La Curtea Locală Administrativă, în complexul d-lor Dr. Haneș ca președinte și Dr. Titus Olariu, referent fiind Dr. Emil Botiș, s'a judecat apelul înaintat de văduvă lui Ioan Ovari născută Ghizella K ö s z l din Timișoara, în contra deciziei date de Primăria Municipiului Timișoara prin care i-a refuzat eliberarea unei autorizații de transformare a imobilului ei. Motivul invocat de Municipiul Timișoara era că edificiul s'ar afla înăuntrul liniei de aliniere, adică retras din alinierea obișnuită cu 45 cm. la un capăt iar la celălalt capăt cu 120 cm. Apelul a fost redactat și susținut de dl. avocat N. Fărcășanu ca reprezentant al apelantei. În urma pledoariei documentate, Curtea a admis apelul și a anulat decizia Primăriei Municipiului Timișoara, obligând pe primarul mu-

nicipiului Timișoara să elibereze autorizația cerută.

A fost o greșită interpretare a Legii administrative din partea Primăriei, căci imobilul nu era eșit din aliniere, cum precizează art. 149, ci era înăuntrul alinierii, nefăcând nici o piedică în planul edilitar de sistematizare și aliniere a străzilor.

Tot la Curtea Locală s'a judecat acțiunea introdusă de Iosif F r i e s e n h a h n din Sânpetru german jud. Timiș-Torontal, pentru anularea deciziei prin care a fost destituit din postul de primar comunal. Pentru motive bine întemeiate Curtea a respins acțiunea și a obligat pe reclamant să plătească 500 lei cheltuieli de judecată.

Două crime într'o singură zi în județul Mehedinți

Turnu Severin, 22. (SIR.) — O crimă misterioasă s'a înregistrat ieri în comuna Baia de sus. Învățătorul Mihail Popescu, se afla la vila soacului său Giurescu, dela marginea acestui sat. Seara împreună cu lucrătorii dela vie au pornit spre sat, spre casa lui. La un moment dat învățătorul s'ar fi despărțit de grupul lucrătorilor și a luat-o pe un alt drum. Azi dimineața Mihail Popescu a fost găsit mort împușcat cu o armă de

vânătoare.

O altă crimă s'a înregistrat tot în cursul zilei de ieri în comuna Burila Mare, tot din jud. Mehedinți. Săteni Ion Tănăsescu și Nicolae Ionescu, s'au luat la ceartă pentru o bucată de pământ. Tănăsescu la un moment dat l-a lovit cu cuțitul pe Ionescu în abdomen, care după câteva clipe de agonie a încetat din viață.

Criminalul a fost arestat.

Noul curs de schimb valutar fixat de Dir. Gen. C.F.R.

București, 22 (SIR.) — Cu începerea dela 1 August, Direcțiunea generală a Căilor Ferate Române, a fixat următorul curs de schimb valutar:

Lira egipteană 724, florinul olandez 80.13, drahma 1.70, dinarul 3.20, marca germană 43.57, belgas 26.61, francul belgian 512 pengö 28.35, cor. daneză 31.58, lira otomană 120.27, lira sterlină 706.39, zlotul 28.40, pesetas 20.29, lira italiană 7.33, dolarul 130.73, francul francez 4.40, coroana cehoslovacă 5.01, leva 1.76 lira palestiniană 707.11, rubla rusească 20.63, fr. elvețian 33.98.

Mica publicitate

Știre medicală. Dl. Iuliu Simon medic de femei a plecat în concediu până la 10 August.

Se primesc comenzi pentru a se executa bustul M. S. Regelui Carol II în bronz, de către firma „ROMANUL” din București, în mărime naturală. Bustul e apreciat de Majestatea Sa și aprobat pentru vânzare. Repr. firmei căp. în rez. Ch. I. Ceapă. Timișoara III, str. Romulus 72.

De închiriat un local pentru prăvălie și un magazin pentru atelier. Str. Brătianu 12, Circ. III.

INFORMAȚIUNI

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută pentru imediată angajare, un băiat de serviciu, și o dactilografă perfectă pentru orele 5—9.30 seara. Doritorii de-a ocupa aceste posturi să se prezinte la Administrația ziarului, str. Lonovici 2.

— P. S. SA EPISCOPUL ARADULUI Dr. ANDREI MAGER IN CONCEDIU. P. S. Sa dr. Andrei Mager, episcopul Aradului, a plecat în concediu. P. S. Sa își petrece vacanța la Slănic, de unde va reveni pe la mijlocul lunii August.

— Dl. Gh. Roșcoban, președintele Camerei de muncă din Timișoara, își petrece concediul la Bocșa-Montană, iar dl. dr. Ioan Dobosan, comisarul guvernului pe lângă cameră și vicepreședintele Eforiei căminelor de ucenici, la Buziaș. Dl. Popovici, secretarul general al Camerei, fiind concentrat, locul d-sale este ținut de dl. Cornel Maniu.

— Dl. COL. N. MADANCOVICI IN INSPECȚIE LA ARAD. Dl. col. N. Madanovic, comandantul gărzilor naționale ale F. R. N. din ținutul Timiș a fost Joi în inspecție la garda județului Arad. D-se a luat cu acest prilej, diferite măsuri de organizare.

— ADUNAREA GENERALĂ A ASOCIAȚIEI NOTARIILOR DIN JUD. TIMIȘ-TORONTAL. Azi, Sâmbătă 22 Iulie, are loc, la Băile Buziaș, adunarea generală a asociației notarilor din județul Timiș-Torontal. Din partea autorităților superioare, la adunare va participa dl. dr. Gheorghe Ciupe, secretar general al ținutului Timiș.

— Imprimeria ținutului Timiș, care funcționează pe baza regulamentului aprobat de ministerul de interne, a fost înscrisă în cursul zilei de ieri în registrul firmelor dela Camera de industrie și comerț.

— DOUA MAȘINI SE CIOCNESC INTR'O STRADA INTUNECOASA. Eri noapte la orele 2.15 s'a întâmplat un accident de circulație, în str. Jiului. Din cauza întunecului, automobilul cu Nr. 2027 Tms, condus de șoferul Velinciu Iosif, din str. Pavel Rotariu 7 s'a ciocnit cu autotaxiul 2082 Tms, condus de șoferul Badici Iosif, din str. Ciprian Porumbescu 53. Ambele mașini au suferit mici stricăciuni. Accidente de persoane n'au fost.

— Dl. dr. Titus Olariu, președinte de vacanță la Curții administrative Timișoara, a fost la Arad în ziua de 20 Iulie, unde a făcut o anchetă, în urma unei delegații dată de ministerul de interne.

— Cadavrul unui copil pescuit din canalul Bega. Lângă turbina electrică dela strandul comunal a fost pescuit eri seară, la orele 18.30, cadavrul minorului Feuerholz Iuliu, de 7 ani, care s'a înecat în ziua de 19 Iulie crt., în timp ce făcea baie cu mai mulți prieteni. Din ordinul autorităților, cadavrul nefericitului copil a fost transportat la morga cimitirului din Fabrică.

— I-au furat puii. Locuitorul Vradni Iosif, din Calea Șagului No. 10, a reclamat poliției că indivizii necunoscuți i-au furat din ograda casei pui în valoare de 600 lei. Cazul se cercetează.

— SI-A PUS CAPĂT ZILELOR DIN CAUZA UNEI BOLI INCURABILE. Ieri seară și-a pus capăt zilelor, din cauza unei boli incurabile, strangulându-se de o grindă a casei lui, săteanul Petru Ziegler, de 49 ani, din comuna Bîrda.

— Respingerea contestației unui fost grefier condamnat pentru sustragere de acte. Secțiunea de vacanță a Curții de apel Timișorene a respins contestația făcută de un fost grefier al judecătoriei din Vinga, Iosif Grosz, contra sentinței dată de Tribunalul Timiș-Torontal. Fostul grefier a dosit mai multe acte de ale judecătoriei Vinga, cu privire la o licitație făcută la firma „Prima Cassă de Păstrare Bruckman” și la altele, însușindu-și și sumele rezultate din vânzarea obiectelor licitate. El fusese condamnat, apoi, de Tribunalul Timiș-Torontal la 3 luni închisoare corecțională.

— DL. ING. TRAIAN GASPĂR, inspector ajutor la Direcțiunea Reg. C. F. R. din Timișoara, Secție mișcare, și-a luat un concediu de 10 zile, pe care și-l petrece pe litoralul Mării Negre, la Constanța.

— Conducerea Direcțiunii Reg. C. F. R. din Timișoara, până la numirea unui titular, a fost încredințată d-lui insp. Severineanu.

— Sediul plasei Periam pe mută la Pesac. Rezidența regală a ținutului Timiș a dat o decizie prin care sediul plasei Periam se mută la Pesac. Mutarea plasei s'a pus definitiv în punct în cursul zilei de Vineri. Până în lunile Septembrie—Octombrie, toate autoritățile din plasă se vor muta dela Periam la Pesac.

— PERSONALE. Dl. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului Timiș, a făcut formale de înregistrare la tribunal a societății funcționarilor administrativi din ținut. Înregistrarea s'a făcut în cursul zilei de ieri.

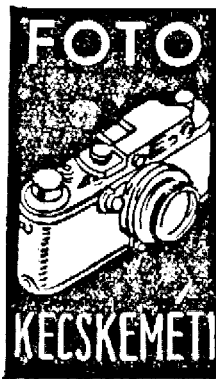
— Dl. PROF. ROMUL LADEA, rectorul Academiei de arte frumoase din Timișoara, își petrece concediul la Tievaniul-mare, în județul Caraș. Dela Tievani, d-se pleacă la Zărnești, unde rămâne până 'n luna Septembrie.

— TIPOGRAFII DIN TIMIȘOARA, LA BUCUREȘTI. Cu ocazia excursiunii pe care Camera de muncă din localitate o organizează la expoziția „Muncă și Voe Bună” din București în zilele de 29—30 și 31 I. c., odată cu grupul de peste 80 persoane, vor merge și un număr de 30 tipografi. Aceștia vor cerceta, cu scopul de-a se iniția câteva din marile ateliere tipografice din Capitala țării, precum și cursurile Școlii de perfecționare în arta grafică.

— S'A ÎNFIINȚAT PLASA ORAVIȚA No. 2. Rezidența regală a ținutului Timiș, a luat inițiativa înființării în județul Caraș a plasei Oravița No. 2. Plasa, care se înființează cu efect imediat, se compune din comunele: Steierdorf-Anina, Ciclova-română, Ciclova-montană și Broșteni. Decizia pentru înființarea acestei plase urmează să apară zilele următoare în Monitorul Ținutului.

— Noui arondări administrative în ținutul Timiș. Rezidența regală a ținutului Timiș a dispus desființarea notariatului Chereștur din Timiș-Torontal, pe data de 1 Aprilie 1940. Urmează ca la data de mai sus pomenitul notariat să se atașeze, ca unitate administrativă, la notariatul Beba Veche. Aceiaș dispoziție s'a luat și în privința comunei Colonia Bulgară, care va fi atașată la noatriatul Cheglevicu.

— Starea civilă la 21 Iulie. Născuți: Elena, fiica Barbarei Ienci, ziuasă, originară din Beșenova-veche; Elena Eleonora, fiica Eleonorei și a lui Teodor Obrad, taxator la I. E. T.; Emeric Iosif, fiul Francisc și Prisca Schneider, funcționar particular; Ioan Marcel, fiu al lui Gheorghe și Hortenzia Mălcome, subofițer instructor; Edită Ana, fiica lui Francisc și Ecatarina Uhli, ziuasă; Pavel Ioan, fiu al lui Pavel și Ana Faszbindler, zugrav și Voichița. Minodora, fiica lui Constantin și Minodora Popa, strungar. Decedați: Mihai Firneisz, de 47 ani, comerciant; Alexandru Szell, de 20 ani, tâmplar (pescuit din Bega); Nicolae Macovei, de 51 ani, ziuasă, Leontine Weisz, de 81 ani și Iuliu Feuerholz, de 7 ani.

Aparate filme lucrări pentru amatori numai la noi Bul. Duca 2

D. ministru prof. Mihail Șerban în vizită la Nădlac și Brad

Arad, 22. — Dl. ministru subsecretar de stat la Ministerul de agricultură și domenii prof. Mihail Șerban, a sosit Joi dimineața la Arad, fiind întâmpinat la gară, la acceratul de 9.30 de d. col. Dumitru Stinghe, prefectul județului și alți șefi de autorități.

De acolo d-se s'a dus imediat la Nădlac, unde a stat până seara. Prefectura județului Arad a dat Joi seara, la „Dacia” un banchet în onoarea

d-lui ministru prof. Mihail Șerban, la care au participat reprezentanții autorităților arădane și d. dr. Gheorghe Ciupe, secretar general al ținutului Timiș.

Cu prilejul acesta, d. ministru prof. Mihail Șerban a ținut o conferință la Palatul Cultural, în cadrele cursului de perfecționare al învățătorilor.

Vineri la orele 12, d. ministru prof. Mihail Șerban a părăsit Aradul, plecând la Oradea.

Neregulile dela liceul de fete Carmen Sylva din Timișoara

Fosta directoare și o pedagoagă au fost trimise în judecată pentru crima de delapidare

Timișoara, 22. — După cum se știe, la liceul de fete „Carmen Sylva” din localitate s'au săvârșit unele nereguli, îndeosebi cu alimentele, despre care s'a depus un denunț, la Inspectoratul Școlar. D. insp. general al învățământului, Sabin Evuțianu și-a făcut datoria, dispunând să se facă o anchetă, apoi întreg dosarul a fost trimis parchetului local, care l-a repartizat d-lui jude-instructor Andrei Ile.

Instrucția a durat până acum două zile, când d. jude-instructor Andrei Ile a dat ordonanță definitivă de trimitere în judecată a d-rei Maria Teodorescu, fosta directoare a liceului și a d-nei Iana Pozna, pedagoagă, pentru crima de delapidare.

Ministerul Educației Naționale s'a constituit parte civilă pentru suma de 300.000 lei.

Cazul a produs o enormă senzație în cercurile intelectuale din localitate.

Căminul de ucenici organizat pe baze noi

Directorul titular își va lua postul în primire la 25 Iulie

Timișoara, 22. — Căminul de ucenici „Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia”, unul din cele mai moderne așezăminte de acest fel din țară, adăpostește azi 280 de ucenici români și calfe mai tinere, cari în schimbul unei taxe mai reduse, găesc aci azil și hrană și pe deasupra, are o cantină muncitorească, unde pentru modesta sumă de 10 lei, cei cari se istovesc în fabricele timișorene, primesc un prânz mult mai bun decât oriunde.

Înainte cu vreo trei luni, o gospodărie puțin orânduită a determinat autoritățile superioare să delege la conducerea căminului, pe dl. Traian Milovan, șeful Oficiului de plasare al Statului, care să organizeze într'un chip nou acest cămin.

Deși timpul a fost scurt, lucrurile s'au pus la punct și datorită energiei d-lui Milovan, căminul are o organizare internă tot atât de perfectă ca și clădirea care-l adăpostește.

Dormitoarele spațioase sunt de o curățenie exemplară, iar bucătăria, sala de mese, baia muncitorească și tot ce aparține de acest cămin, poartă pecetea unei gospodării ordonată și îngrijită în fiecare clipă.

Rămâne acum, ca noul director titular al căminului, dl. învățător Nicolae Băgiu, numit de curând în acest post, — pe care-l va lua în primire la 25 Iulie crt. — să desăvârșească prin experiența d-sale opera începută.

Spunea că pleacă la studii în Polonia și a nimerit în arestul preventiv al parchetului...

TIMIȘOARA, 22. — Un oarecare Căta Proca, despre care am mai amintit în numărul nostru din ieri — plugar, de fel din comuna Socol, județul Caraș, dar care apucase pe calea aventurilor ce aduc pe cei neastâmpărați în conflict cu codul penal, și locuia în ultimul timp în Timișoara, str. Barițiu 17, s'a prezentat deunăzi la cabinetul d-lui primar al municipiului Timișoara, dr. Emil Țieranu, cerându-i un ajutor de 9000 lei, pentru studii în Polonia.

Aventurierul invoca legături și recomandări înalte, dar în mod atât de pușil, încât n'a fost greu să se constate, dela prima cercetare, că e vorba de un impostor.

În felul acesta, Căta Proca a ajuns în cercetarea chesturei de poliție, iar de aici la parchet și în cursul zilei de Vineri dimineața, în fața cabinetului II de instrucție, condus, ca jude-instructor delegat, de d. judecător de instrucție Blăna-

ru. În urma depozițiilor d-lui șef-primar Dr. Emil Țieranu, a d-lui Gherasim Belciu dela primărie și a d-lui Dionisie Moldoveanu, precum și a interogatoriilor luate aventurierului, acesta a fost depus în cursul zilei de Vineri în arestul preventiv al parchetului.

Mandatul lui de arestare, lansat de d. jude-instructor Blănaru, vine spre confirmare azi, Sâmbătă, în fața completului de vacanță al tribunalului Timiș-Torontal.

Atențiune!

Modele noi în cărucioare de copii
Mare asortiment în jucării, articole de voiaj și pt. tur ști, la

Hermann Thell
Timișoara I. Str. Mercy No. 1.

ULTIMA ORA

Minoritatea maghiară

dela noi se ridică împotriva propagandei mincinoase dela Radio-Budapesta

Incadrată loial în F. R. N., ea dorește raporturi de prietenie cu populația majoritară

De vorbă cu D. Dr. Gheorghe Pál, secretarul general al Secției Maghiare F. R. N. din Timișoara

Timișoara, 22. — În dorința de a cunoaște starea de spirit a conducătorilor autorizați ai minorității maghiare din România în momentul când postul de radio din Budapesta revarsă zilnic pe calea eterului calomniile și infamiile cele mai josnice la adresa țării noastre, am făcut azi o vizită d-lui Dr. Gheorghe Pál, conucătorul de fapt al Comunității Maghiare — Secția Frontului Renașterii Naționale — din Timișoara.

Am trecut pentru întâia oară pragul impunătoarei Case Maghiare din Bul. Regina Maria care, închisă în momentul desființării tuturor partidelor politice, a fost redeschisă recent din ordinul autorităților competente și pusă la dispoziția nouilor organe de conducere ale minorității maghiare. Sincer spus, interiorul ne-a decepționat. Indrumat amabil — în limba română! — de câțiva tineri, cari își fac de lucru într-o anticameră aproape complet lipsită de mobilier, intrăm în biroul d-lui Dr. Gheorghe Pál. O cameră de modeste dimensiuni se oferă privirii noastre. Pe peretele din fața ușii un mare portret al M. S. Regelui Carol II veghează asupra celor două birouri unde lucrează leaderul maghiar și secretara sa. Mobilierul rustic, decorat în stil maghiar, numai o impresie de lux nu poate da! Pe pereți portretele unor foști conducători ai Partidului Maghiar de altădată, apoi ale lui Deák Ferenc, Conte Széchenyi István, Kossuth Lajos, Rákóczy II... Loialismul de aci nu reneagă trecutul: ne place această sinceritate. O frumoasă mască de bronz a poetului Ady Endre, opera sculptorului timișorean Gallas, face puntea de trecere spre prezent.

Constatăm că suntem vechi cunoscuți... din vedere, cu dl. Dr. Pál Formalitățile de intrare în materie se simplifică deci considerabil. Interlocutorul nostru posedă, firește foarte curent limba română.

CRIMINALA POLITICĂ A BUDAPESTEI

Ne dăm seama cât de delicată e întrebarea pe care o punem: Ce părere aveți despre campania de denigrare dela Radio-Budapesta? — și ne bucură tonul de sinceritate cu care ni se răspunde. Ne așteptam bineînțeles la o lepădare de conștiență zăpăciți de peste graniță, însă ni se oferă mai mult! Conducătorii minorității maghiare sunt consternați de inconștiența cu care cei dela Budapesta expun ungrimea din România la eventuale represalii.

— „Campania aceasta lovește atât de evident în interesele noastre de minoritate loială, încât ne indignează miopia cu care ea e continuată — ne declară dl. Dr. Gheorghe Pál. Dealtfel nu e întâia oară că ni se face un rău imens prin propaganda dela Radio-Budapesta!”

SERBĂRILE PETŐFI

Subiectul acesta a fost prea repede epuizat. Interlocutorul nostru ne vorbește acum despre serbările, cari vor avea loc în 30 Iulie la Sighișoara, cu ocazia împlinirii a 90 ani dela moartea celui mai mare poet maghiar al secolului trecut.

Alexandru Petőfi. Se știe că Octavian Goga a tradus magistral tocmai poezia aceea a lui Petőfi în care bardul maghiar își exprima dorința de a muri pe câmpul de luptă, cu arma în mână. Destinul său s'a și împlinit întocmai...

— „Serbările dela Sighișoara vor marca o etapă importantă în istoria apropiării culturale româno-maghiare”, spune dl. Dr. Pál.

Mai aflăm că se proiectează cu acelaș

prilej organizarea unor serbări, mai modeste, și la Freidorful-nou, lângă Timișoara, unde există un monument Petőfi. Tinerea lor este condiționată de obținerea autorizației necesare.

Am plecat din Casa Maghiară din Timișoara cu impresia liniștitoare că în ea nu se unelțește împotriva țării.

Cu atât mai bine!

N. I.

Int'ro singură zi

s'au prăbușit în Anglia cinci avioane

LONDRA, 22 (RADOR). — DOUA AVIONE BRITANICE S'AU CIOCNIT IN AER IN APROPIERE DE FILMANSTONE. TREI AVIATORI AU FOST OMORIȚI.

LONDRA, 22 (RADOR). — UN AVION MILITAR S'A PRABUȘIT LA LECONFIELD. TREI PERSOANE AU PIERIT IN FLACARI.

UN ALT AVION S'A PRABUȘIT IN MARE, LANGA BRIDINGTON.

39 avioane mongole-sovietice

au fost doborâte de japonezi

HSINGKING, 22. (Rador). Armata japoneză din Manciukuo, publică un comunicat în care arată că avioane militare japoneze au dat o luptă cu 80 avioane mongolo-sovie-

țice, în regiunea lacului Buir. În cursul luptei au fost doborâte 39 avioane mongolo-sovietice. Un avion japonez nu s'a înapoiat la bazele lui. Alte două au aterizat forțat pe teritoriul Manciukuo.

Nouii acte teroriste în Palestina

Ele s'au soldat cu 8 morți și 5 răniți

Ierusalim, 22 (Rador) — Numărul total al victimelor arabe de pe urma atentatelor comise aproape în acelaș timp în diferite puncte din jurul orașului Tel Aviv, cu începere dela 1 dimineața, se ridică la 8 morți și 5 răniți.

Atentatorii sunt toți evrei. În urma acestor atentate, s'a ordonat interzicerea circulației pentru pietoni și a traficului cu începere de azi dela amia-

zi, în anumite cartiere din Jaffa, Tel Aviv și Petah Tikva.

Tot din Ierusalim se anunță că teroriști arabi rămași necunoscuți au răpit Joi dimineața pe șoseaua Ierusalim-Betleem, pe turistul american Goldner și pe fiul său. Mai apoi teroriștii au eliberat pe tatăl, reținând pe fiu, pentru eliberarea căruia cer unamie lire sterline.

Incepând de azi Sâmbătă la Capitol filmul tinereții și al dragostei

Vis de tinerețe

Un film fermecător, cu o interpretare remarcabilă și excelent jucat.

Cu surorile Priscilla, Rosemary și Lola Lane și John Grefield

Regia. Michael Curtiz

Complectare: TINERETUL DE AZI

PRĂBUȘIREA DOLARULUI CHINEZ

Cercurile financiare japoneze sunt îngrijorate

TOKIO, 22. (Rador). — Issiwete ministrul finanțelor și-a exprimat în ședința de ieri a Consiliului de cabinet, îngrijorarea sa cu privire la dolarul Chinez.

Ministrul de finanțe a declarat colegilor săi că prăbușirea dolarului Chinez ar putea să aibă o importanță capitală asupra veniturilor administrațiilor controlate de japonezi în China și asupra biletelor Băncii Federale de rezervă din Peking.

Presa italiană susține că politica Angliei de încercuire a dat greș

ROMA, 22 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenției „Stefani” scrie următoarele:

O politică de încercuire înregistrează o serie de insuccese, între care primul este rezistența pe care o opune Moscova. Anglia plecase în căutarea unei armate continentale să opereze cu armata franceză pentru a strânge Germania într'un ceste, dar Rusia care trebuia să pună în linie această armată, a făcut să treneze cererile britanice și a adus astfel o gravă lovitură prestigiului englez.

Anglia nu se bizuie numai pe intervenția militară a Rusiei ci și pe concursul Statelor Unite, intrigând în scopul de a obține modificarea legii neutralității. Cu toată politica alarmistă și războinică a Președintelui Roosevelt, nici acest scop al politicii engleze nu a putut fi atins pentru acest moment.

Politică engleză suferă un eșec și mai grav în extremul Orient, unde până în prezent n'a putut încheia nici un acord cu marea putere care este Japonia.

Pentru cel de al șaselea târg de țară la Timișoara

Propunerea comisiei județene a târgurilor

Timișoara 22. — Comisia târgurilor, care funcționează pe lângă prefectura jud. Timiș-Torontal, cumpusă fiind din d. prefect col. V. Popovici, d. Ion Frățilă, din președintele Camerei agricole de Petru Pavel, din d. E. Loichița, șeful serviciului economatului dela municipiul Timișoara, iar ca referent d. inspector zootehnic veterinar Stănuțel, a discutat recent chestiunea târgurilor de țară din Timișoara.

Comisia a găsit că la Timișoara e nevoie de un al șaselea târg de țară, pe lângă cele cinci existente, și a făcut în sensul acesta propuneri ministerului de agricultură și domenii, care urmează să decidă.

Cel de al doilea târg de țară al Timișoării se va ține în fiecare an, la începutul lunii Mai.